

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Çalışanların Kişilik Özellikleri ve Saldırganlık Tutumlarının İncelenmesi

Investigation Of Personal Traits And Aggressiveness Attitudes Of The Employees Working In Provincial Directorate Of Youth And Sports

Reference: Karayol, M. & Yavuz Eroğlu, S. (2020). "Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Bünyesinde Çalışanların Kişilik Özellikleri ve Saldırganlık Tutumlarının İncelenmesi", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 6(28): 190-196.

Dr. Öğr. Üyesi Metin KARAYOL

Muş Alparslan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü, Muş/Türkiye

ORCID: 0000-0003-0809-0410

Dr. Öğr. Üyesi Sultan YAVUZ EROĞLU

Siirt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü, Siirt/Türkiye

ORCID: 0000-0001-5875-2836

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde çalışanların kişisel özellikleri ve saldırganlık tutumlarının incelenmesidir. Çalışmanın evrenini Doğu Anadolu ve Güney Doğu Anadolu'da gençlik ve spor il müdürlüğü çalışanları oluştururken, Örneklem grubunu ise Erzurum (20), Muş (30), Van (20), Batman (16), Elazığ (21), Bitlis (12) ve Bingöl (19) illerinde gönüllülük esasına göre katılan toplamda 137 gençlik ve spor il müdürlüğü çalışanı oluşturmaktadır. Katılımcılara araştırmacı tarafından oluşturulmuş kişisel bilgi formu, ABD'li John, Donahue ve Kentle tarafından 1991 yılında geliştirilen, Alkan (2007) tarafından Türkçeye uyarlanan "Beş Faktör Kişilik Ölçeği" ve Tuzgöl (1998) tarafından geliştirilen "Saldırganlık Ölçeği" yöneltilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin analizi için SPSS 22.0 paket programı kullanılmıştır. Yapılan normallik testinde verilerin normal dağıldığı görülmüş ve bu bağlamda iki gurubun ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını incelemek için T-testi, ikiden fazla bağımsız değişkenler ile bağımlı değişkenler ortalamaları arasındaki farkın tespiti için ANOVA testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında gruplar arasındaki farkı belirlemek için tamamlayıcı post-hoc analizi olan Scheffe testi kullanılmıştır. Ayrıca araştırmada sürekli değişkenler arasındaki ilişki ve etkiyi incelemek amacıyla pearson korelasyon ve regresyon analizleri kullanılmıştır. Yapılan test sonuçlarına göre kişilik özellikleri ve saldırganlık tutumu alt boyutları ile şehir, medeni hal, öğrenim durumu, aylık gelir ve kurumdaki pozisyon değişkenleri arasında anlamlı bir fark görülmemişken ($P>0,05$), kişilik özellikleri alt boyutlarından olan duygusal dengesizlik alt boyutunun cinsiyet değişkeni ile, sorumluluk alt boyutunun yaş değişkeni ile dışa dönüklük alt boyutu ile geçimlilik ve sorumluluk alt boyutunun çalışma süresi değişkeni ile arasında anlamlı bir fark saptanmıştır ($P<0,05$). Ayrıca korelasyon testi incelendiğinde kişilik özellikleri alt boyutlarından dışa dönüklük ile saldırganlık arasında anlamlı, negatif ve düşük düzeyde bir ilişki saptanmıştır ($P<0,05$). Regresyon testine bakıldığında ise kişilik özellikleri alt boyutlarından duygusal dengesizlik, dışa dönüklük ve sorumluluk saldırganlığı etkilerken ($P<0,05$), geçimlilik ve deneyime açıklık alt boyutları saldırganlığı etkilemediği görülmüştür ($P>0,05$).

Anahtar Kelimeler: Gençlik ve Spor, Spor Yönetimi, Kişilik Özellikleri, Saldırganlık, Tutum.

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the personal traits and aggressiveness of the employees who are working in Provincial Directorate of Youth and Sports. While population of the study consists of employees in Eastern Anatolia and Southeastern Anatolia, the sample group of the study consists of 137 staff in total who is volunteer to participate from Erzurum (20), Muş (30), Van (20), Batman (16), Elazığ (21), Bitlis (12) and Bingöl (19). The participants have been given to personal information form created by the researcher, "Five Factor Personality Scale" transcribed to Turkish by Alkan (2007) and developed by John, Donahue and Kentle from America in 1991 and "Aggressiveness Scale" by Tuzgöl (1998). SPSS 22.0 package program has been used for the analysis of the data obtained from the study. In normality test conducted, it has been seen that the data has been dispersed normally and in this context T test has been used to test whether the difference between the averages of two groups is significant or not and ANOVA test has been used to determine the difference between the averages of independent variables more than two and dependent variables is significant or not. Scheffe test which is the analysis of complete post-hoc to identify the difference between the groups after Anova test. Also, pearson correlation and regression analysis have been used to investigate the effect and relation between continuous variables in the research. According to the test results, while it has not been seen that there is a significant difference between the city and personal traits and aggressiveness attitude sub dimension, marital state and educational background, monthly income, position at the institution variable ($P>0,05$), it has been seen that there is a significant difference between the gender variable and neuroticism which is a sub dimension of personal traits, responsibility sub dimension and the age variable and extroversion sub dimension compatibleness and responsibility sub dimension and working hours ($P<0,05$). Also when correlation test has been examined, it has been identified that there is a significant, negative and low degree relation between extroversion which is one of the personality traits sub dimensions and aggressiveness ($P<0,05$). When regression test has been examined, it has been seen that while neuroticism which is one of the personal traits sub dimensions, extroversion and responsibility effect aggressiveness ($P<0,05$), compatibleness and openness to experience sub dimensions do not effect aggressiveness ($P>0,05$).

Key Words: Youth and Sports, Sports Management, Personal Traits, Aggressiveness, Attitude.

1. GİRİŞ

Spor insanlık tarihi kadar eskiye dayanan, bireylerin beden ve ruh sağlığını koruyup dinç kalmalarını sağlayan fiziksel aktiviteler bütünü olmakla birlikte, bireylerin toplum içerisinde aidiyet duygusunu yaşaması ve topluma uyum sağlaması açısından önem arz etmektedir (Murathan, 2018; Eroğlu ve Acet, 2017). Uyum süreci içerisinde kültürel, sosyal, siyasi ve sportif etkileşimler bireyin sosyalleşme sürecine yarar sağlayacaktır (Aygün ve Öztaşyonar, 2019). İnsanoğlunun yaşamında her zaman etkin rol oynayan spor, yeryüzündeki gelişmelerden etkilenecek farklı disiplinlerle etkileşim halinde olması spor sektörünün kapsamını genişletmiştir (Murathan ve Murathan, 2019). Ülkemizde spor kuramlarında çalışanların spor geçmişleri farklı kişilik yapılarını oluşturabilmektedir. Aynı zamanda oluşan farklı kişilik tipleride öfke, tutum, saldırganlık vs davranışlarını doğrudan etkilediği görülmektedir. Cüceloğlu kişiliği, insanın iç dünyası ve dış çevresi ile kurduğu ve kendini diğer kişilerden ayırt eden, tutarlı ve yapılaşmış bir etkileşim tarzı olarak ifade etmektedir (Cüceloğlu, 2002). Genel anlamda bakıldığında ise kişilik yapısı kişiyi diğer kişilerden ayırt eden özellikler bütünü olarak insanın bütün yaşamına etki etmektedir (Yıldız, Boz ve Yıldırım, 2012). İnsan gelişimi sosyal, zihinsel, fiziksel ve ahlak gelişimi gibi çeşitli temel taşlardan oluşan karmaşık bir süreç ve birbirleri arasında her zaman ilişki bulunmaktadır. Buda gelişmelerden etkilenen kişilerde farklı kişilik yapılarının ortaya çıkmasına sebep olmaktadır (Özdemir ve ark. 2012).

Saldırganlık durumu insanlık başladığından beri devam eden davranış şeklidir. kişiler arası kavgalardan, mahalle içerisindeki çocukların oynadıkları oyunlara, sokaklardaki kitlesel çatışmalarından, ülkeler arası savaşa kadar bir insanın bir canlıya acı verme çabası, belki de üzerinde en fazla konu edinilmiş insan davranışlarından biridir. Günümüzde yoğunlukla işlenen bir araştırma konusu olan “saldırganlık” genel ifade ile, canlı veya cansız herhangi bir varlığa karşı duygusal ve/veya fiziksel olarak zarar vermeyi amaçlayan her türlü davranış şekli olarak tanımlanmaktadır (Özmaden, 2004).

Bilim adamları yüzyıllardır insanların sergilemiş oldukları saldırganlık davranışlarının nedenlerini bulmaya çalışmaktadır. İnsanların neden saldırganlık gösterdiklerini anlamak oldukça zordur ve bunun için insanın doğasını bütün olarak incelemek gerekir. Hayvanlar ele alınışında saldırganlığın davranışsal ve biyolojik karşılıklarını bulmak görece kolaydır. Oysaki insan organizması biyolojik, psikolojik ve fiziksel yapılardan oluşur ve oldukça karmaşıktır (Çelik ve Kocabıyık, 2014). Bu sebeple saldırganlığın temellerini insan organizması için açıklamak daha karmaşık bir hal almaktadır. Kimine göre saldırganlığı kalıtımın etkisi ve çevrenin etkilerken bahsedilirken kimine göre biyolojik özellikleri ve dürtüleri vurgulanmış, geçmiş deneyimlerin ve çevrenin etkisine dikkat çekilmiştir (Caz ve ark, 2015).

Spor, saldırgan dürtülerin boşalmasına olanak vermektedir. Bir başka ifadeyle. Sporda saldırganlığı bir boşalma vasıtası olarak değerlendirebiliriz. Bu bakış açısı elbette saldırganlık ipuçları taşıyan voleybol, basketbol ve futbol gibi sporlar için daha sık yaşandığını ifade edebiliriz. Ama saldırganlık ipuçları taşımayan buz pateni, atletizm, jimnastik ve yüzme gibi sporların izlenmesinde saldırganlık ile ilgili olaylara hemen hemen hiç rastlanmamaktadır (Kuru, 2000). Günümüzde spor ekonomisinin artan grafiği, sporun felsefesinde yer alan sevgi, barış, dostluk ve sportmenlik gibi değerleri yozlaştırmış, sporun ruhuna yakışmayan saldırganlık ve şiddet davranışları artış meydana gelmiştir (Reyhan, 2016).

Bu çalışmanın amacı Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde çalışanların kişilik özellikleri ve saldırganlık tutumlarının incelenmesidir.

2.ÇALIŞMA GRUBU VE YÖNTEM

Bu araştırmanın evrenini kolaylama örnekleme yöntemi ile Doğu Anadolu ve Güney Doğu Anadolu’da Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde çalışanlarından oluşmaktadır. Örneklem grubu ise gönüllülük esasına göre katılan Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesinde çalışan Erzurum (20), Muş (30), Van (20), Batman (16), Elazığ (21), Bitlis (12) ve Bingöl (19) toplamda 137 kişi olarak tespit edilmiştir.

2.1. Verilerin Toplanması ve Analizi

Beş Faktör Kişilik Ölçeği: ABD’li Jhon, Donahue ve Kentle tarafından 1991 yılında geliştirilen, Alkan (2007) tarafından Türkçeye uyarlanarak 44 sorudan oluşturulmuştur. ölçek 36 madde ve 5 boyut olarak kullanılmıştır. Ölçeğin alt boyutları ve soru sıraları Şunlardır: “Duygusal Dengesizlik (4.9.14.19.24.29.34.39.), Dışa Dönüklük (1.6.11.16.21.26. 31.36.), Geçimlilik (2.7.12.17.22.27.32.37.42.), Sorumluluk (3.8.13.18. 23.28.33. 38.43.) ve Açıklıktır (5.10.15.20.25.30.35.40.41.44.)”. Bu çalışmada kişilik ölçeğinin güvenilirliği Cronbach’s Alpha=0,830 olarak yüksek bulunmuştur.

Saldırganlık Envanteri: Ölçek Tuzgöl (1998) tarafından Kocatürk (1982)' ün geliştirdiği Saldırganlık Ölçeği 45 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte 30 saldırgan içerikli, 15 saldırganlık içermeyen madde vardır. Ölçekteki saldırganlık içermeyen maddeler şunlardır: 2, 4, 8, 10, 13, 16, 24, 28, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 44, diğer maddeler saldırgan içerikli davranışları ifade eden maddelerdir.

Tüm maddelere verilen cevapların toplamı kişinin saldırganlık puanını oluşturmaktadır. Çalışılan örneklemin aritmetik ortalamasının üstündeki puanlar yüksek saldırganlık düzeyini, altındaki puanlar düşük saldırganlık düzeyini temsil etmektedir. Ölçekten alınabilecek minimum puan 45, maksimum puan 225'tir. Bu araştırmada saldırganlık ölçeğinin güvenilirliği Cronbach's Alpha=0,809 olarak yüksek bulunmuştur.

Verilerin İstatistiksel Analizi: Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır.

İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır.

Araştırmanın sürekli değişkenleri arasında pearson korelasyon ve regresyon analizi uygulanmıştır.

3.BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan çalışanlar ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Tablo 1. Tanımlayıcı Özellikler

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Şehir		
Erzurum	20	14,6
Muş	30	21,9
Van	20	14,6
Batman	16	11,7
Elazığ	20	14,6
Bitlis	12	8,8
Bingöl	19	13,9
Cinsiyet		
Kadın	27	19,7
Erkek	110	80,3
Yaş		
30 ve Altı	37	27,0
31-40	71	51,8
41 ve Üzeri	29	21,2
Medeni Hal		
Evlü	88	64,2
Bekar	49	35,8
Öğrenim Durumu		
Lise ve Altı	37	27,0
Yüksekokul Üniversite	100	73,0
Aylık Gelir		
2000 TL ve Altı	26	19,0
2001-3000 TL	76	55,5
3001-4000 TL	35	25,5
Çalışma Süresi		
5 Yıl ve Altı	74	54,0
6-10 Yıl	38	27,7
11 Yıl ve Üzeri	25	18,2
Kurumdaki Pozisyon		
Şube Müdürü	16	11,7
Spor Uzmanı	26	19,0
Memur	95	69,3

Çalışanlar şehire göre 20'si (%14,6) Erzurum, 30'u (%21,9) Muş, 20'si (%14,6) Van, 16'sı (%11,7) Batman, 20'si (%14,6) Elazığ, 12'si (%8,8) Bitlis, 19'u (%13,9) Bingöl olarak dağılmaktadır. Çalışanlar cinsiyete göre 27'si (%19,7) kadın, 110'u (%80,3) erkek olarak dağılmaktadır. Çalışanlar yaşa göre 37'si (%27,0) 30 ve altı, 71'i (%51,8) 31-40, 29'u (%21,2) 41 ve üzeri olarak dağılmaktadır. Çalışanlar medeni hale göre 88'i (%64,2) evli, 49'u (%35,8) bekar olarak dağılmaktadır. Çalışanlar öğrenim durumuna göre 37'si (%27,0) lise ve altı, 100'ü (%73,0) yükseköğretim üniversite olarak dağılmaktadır. Çalışanlar aylık gelire göre 26'sı (%19,0) 2000 tl ve altı, 76'sı (%55,5) 2001-3000 tl, 35'i (%25,5) 3001-4000 tl olarak dağılmaktadır. Çalışanlar çalışma süresine göre 74'ü (%54,0) 5 yıl ve altı, 38'i (%27,7) 6-10 yıl, 25'i (%18,2) 11 yıl ve üzeri olarak dağılmaktadır. Çalışanlar kurumdaki pozisyona göre 16'sı (%11,7) şube müdürü, 26'sı (%19,0) spor uzmanı, 95'i (%69,3) memur olarak dağılmaktadır.

Tablo 2. Kişilik ve Saldırganlık Puan Ortalamaları

	N	Ort	Ss	Min.	Max.
Duygusal Dengesizlik	137	2,962	0,498	1,750	4,500
Dışa Dönüklük	137	3,254	0,511	1,880	4,500
Geçimlilik	137	3,268	0,466	1,780	4,780
Sorumluluk	137	3,336	0,491	2,000	4,560
Deneyime Açıklık	137	3,265	0,588	1,800	4,700
Saldırganlık	137	95,708	14,055	65,000	132,000

Çalışanların “duygusal dengesizlik” ortalaması orta 2,962±0,498 (Min=1.75; Maks=4.5), “dışa dönüklük” ortalaması orta 3,254±0,511 (Min=1.88; Maks=4.5), “geçimlilik” ortalaması orta 3,268±0,466 (Min=1.78; Maks=4.78), “sorumluluk” ortalaması orta 3,336±0,491 (Min=2; Maks=4.56), “deneyime açıklık” ortalaması orta 3,265±0,588 (Min=1.8; Maks=4.7), “saldırganlık” ortalaması 95,708±14,055 (Min=65; Maks=132), olarak saptanmıştır.

Tablo 3. Kişilik ve Saldırganlık Puanları Arasında Korelasyon Analizi

		Duygusal Dengesizlik	Dışa Dönüklük	Geçimlilik	Sorumluluk	Deneyime Açıklık	Saldırganlık
Duygusal Dengesizlik	r	1,000					
	p	0,000					
Dışa Dönüklük	r	0,530**	1,000				
	p	0,000	0,000				
Geçimlilik	r	0,514**	0,523**	1,000			
	p	0,000	0,000	0,000			
Sorumluluk	r	0,600**	0,609**	0,611**	1,000		
	p	0,000	0,000	0,000	0,000		
Deneyime Açıklık	r	0,493**	0,620**	0,442**	0,551**	1,000	
	p	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Saldırganlık	r	0,159	-0,176*	-0,084	-0,145	-0,076	1,000
	p	0,064	0,040	0,332	0,092	0,378	0,000

*<0,05; **<0,01

Duygusal dengesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık, saldırganlık, arasında korelasyon analizleri incelendiğinde; Saldırganlık ile dışa dönüklük arasında $r=-0.176$ negatif ($p=0,040<0.05$) korelasyon bulunmuştur.

Tablo 4. Kişilik Özelliklerinin Saldırganlık Üzerine Etkisi

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	β	t	p	F	Model (p)	R ²
Saldırganlık	Sabit	106,804	11,641	0,000	4,797	0,000	0,122
	Duygusal Dengesizlik	12,871	4,267	0,000			
	Dışa Dönüklük	-6,945	-2,186	0,031			
	Geçimlilik	-1,204	-0,375	0,708			
	Sorumluluk	-7,000	-2,033	0,044			
	Deneyime Açıklık	0,203	0,079	0,937			

Duygusal dengesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık ile saldırganlık arasındaki neden sonuç ilişkisini belirlemek üzere yapılan regresyon analizi anlamlı bulunmuştur ($F=4,797$; $p=0,000<0.05$). Saldırganlık düzeyindeki toplam değişim %12.2 oranında duygusal dengesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık tarafından açıklanmaktadır ($R^2=0,122$). Duygusal dengesizlik saldırganlığı arttırmaktadır ($\beta=12,871$). Dışa dönüklük saldırganlığı azaltmaktadır ($\beta=-6,945$).

Geçimlilik saldırganlık düzeyini etkilememektedir ($p=0.708>0.05$). Sorumluluk saldırganlığı azaltmaktadır ($\beta=-7,000$). Deneyime açıklık saldırganlık düzeyini etkilememektedir ($p=0.937>0.05$).

Tablo 5. Kişilik Özellikleri ve Saldırganlık Tutumları Alt Boyutlarının Tanımlayıcı Özelliklere Göre Farklılaşma Durumu

Demografik Özellikler	n	Duygusal Dengesizlik	Dışa Dönüklük	Geçimlilik	Sorumluluk	Deneyime Açıklık	Saldırganlık
Şehir		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Erzurum	20	2,875±0,507	3,281±0,492	3,272±0,337	3,333±0,427	3,380±0,508	93,200±11,515
Muş	30	2,925±0,362	3,238±0,478	3,182±0,512	3,370±0,523	3,290±0,668	90,933±16,421
Van	20	2,881±0,608	3,363±0,632	3,261±0,458	3,361±0,523	3,295±0,602	95,750±11,543
Batman	16	3,094±0,386	3,273±0,507	3,229±0,438	3,333±0,470	3,319±0,497	98,313±12,186
Elazığ	20	3,038±0,439	3,281±0,413	3,361±0,419	3,428±0,363	3,275±0,482	96,850±13,647
Bitlis	12	2,771±0,491	3,083±0,529	3,185±0,479	3,037±0,511	2,900±0,512	95,250±10,754
Bingöl	19	3,125±0,657	3,197±0,570	3,392±0,590	3,351±0,587	3,247±0,722	102,737±16,786
F=		1,122	0,429	0,601	0,890	0,938	1,635
p=		0,353	0,859	0,729	0,504	0,470	0,142
Cinsiyet		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Kadın	27	3,162±0,541	3,389±0,480	3,305±0,422	3,461±0,531	3,452±0,562	95,444±11,547
Erkek	110	2,913±0,476	3,221±0,515	3,259±0,477	3,305±0,478	3,219±0,588	95,773±14,651
t=		2,374	1,542	0,458	1,485	1,858	-0,108
p=		0,019	0,125	0,648	0,140	0,065	0,901
Yaş		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
30 ve Altı	37	2,966±0,456	3,240±0,497	3,327±0,549	3,201±0,500	3,324±0,602	96,108±15,333
31-40	71	2,919±0,486	3,194±0,529	3,196±0,421	3,302±0,484	3,214±0,528	96,000±13,228
41 ve Üzeri	29	3,060±0,574	3,418±0,463	3,368±0,441	3,590±0,413	3,314±0,710	94,483±14,759
F=		0,831	2,034	1,845	5,835	0,550	0,139
p=		0,438	0,135	0,162	0,004	0,578	0,871
PostHoc=					3 > 1, 3 > 2 (p<0.05)		
Medeni Hal		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Evlü	88	2,935±0,452	3,242±0,477	3,221±0,458	3,335±0,435	3,196±0,559	94,114±13,726
Bekar	49	3,010±0,572	3,276±0,572	3,352±0,473	3,338±0,584	3,390±0,625	98,571±14,325
t=		-0,851	-0,372	-1,580	-0,037	-1,870	-1,794
p=		0,396	0,710	0,116	0,973	0,064	0,075
Öğrenim Durumu		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Lise ve Altı	37	2,926±0,521	3,193±0,569	3,306±0,407	3,411±0,484	3,265±0,620	99,243±13,863
Yükseköğretim Kurumları	100	2,975±0,491	3,276±0,489	3,253±0,487	3,308±0,493	3,265±0,580	94,400±13,967
t=		-0,514	-0,850	0,589	1,098	-0,001	1,806
p=		0,608	0,397	0,557	0,274	0,999	0,073
Aylık Gelir		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
2000 TL ve Altı	26	2,760±0,552	3,159±0,531	3,188±0,423	3,201±0,562	3,150±0,587	96,308±12,360
2001-3000 TL	76	3,010±0,486	3,234±0,556	3,297±0,513	3,347±0,473	3,253±0,579	96,395±13,185
3001-4000 TL	35	3,007±0,456	3,368±0,368	3,264±0,387	3,413±0,467	3,377±0,607	93,771±17,005
F=		2,713	1,389	0,526	1,439	1,151	0,443
p=		0,070	0,253	0,592	0,241	0,319	0,643
Çalışma Süresi		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
5 Yıl ve Altı	74	2,931±0,465	3,159±0,473	3,252±0,467	3,237±0,445	3,284±0,537	97,581±13,162
6-10 Yıl	38	2,898±0,475	3,313±0,543	3,158±0,483	3,330±0,539	3,124±0,582	93,553±12,416
11 Yıl ve Üzeri	25	3,150±0,592	3,445±0,523	3,480±0,374	3,636±0,437	3,424±0,711	93,440±18,203
F=		2,287	3,394	3,846	6,667	2,079	1,439
p=		0,106	0,036	0,024	0,002	0,129	0,241
PostHoc=			3 > 1 (p<0.05)	3 > 1, 3 > 2 (p<0.05)	3 > 1, 3 > 2 (p<0.05)		
Kurumdaki Pozisyon		Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS	Ort ± SS
Şube Müdürü	16	2,734±0,547	3,266±0,430	3,194±0,542	3,299±0,506	3,181±0,534	89,750±17,823
Spor Uzmanı	26	3,019±0,447	3,322±0,491	3,359±0,441	3,427±0,377	3,512±0,449	95,731±13,745
Memur	95	2,984±0,497	3,233±0,531	3,255±0,460	3,317±0,517	3,212±0,617	96,705±13,335
F=		1,968	0,313	0,729	0,564	2,915	1,694
p=		0,144	0,732	0,484	0,570	0,058	0,188

Çalışanların duygusal dengesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık, saldırganlık puanları şehir değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Cinsiyet kadının duygusal

dengelesizlik puanları ($x=3,162$), cinsiyet erkekin duygusal dengelesizlik puanlarından ($x=2,913$) yüksek bulunmuştur ($t=2,374$; $p=0.019<0.05$). Taşkesen ve Alpan (2018) yapmış oldukları çalışmada ise deneyime açıklık ve geçimlilik alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Her ne kadar aynı alt boyutlarda anlamlı farklılık bulunmasada kadınların puanları erkeklerinde puanların yüksek çıkmıştır. Çalışmamızla farklı olarak Keskin ve Gündoğan (2019) yaptıkları çalışmada erkek çalışanların, kadın çalışanlara göre duygusal dengelesizlik puanlarından daha yüksek çıkmıştır. Bunun sebebinin kamu sektöründe çalışanların kişilik durumlarının özel sektörde çalışanlara göre farklılık göstereceğinden kaynaklanmış olabilir. Çalışanların dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık, saldırganlık puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Çalışanların sorumluluk puanları yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=5,835$; $p=0.004<0.05$). Farkın nedeni Yaş 41 ve üzeri olanların sorumluluk puanlarının yaş 30 ve altı olanların sorumluluk puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Yaş 41 ve üzeri olanların sorumluluk puanlarının yaş 31-40 olanların sorumluluk puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Çalışanların duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, deneyime açıklık, saldırganlık puanları yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Çalışanların duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık, saldırganlık puanları medeni hal değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Çalışanların duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık, saldırganlık puanları öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Deryahanoğlu (2019) yapmış olduğu çalışmada da duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, deneyime açıklık alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yine Kaya Şen (2019) genç yetişkinlik dönemindeki bireylere yapmış olduğu çalışmada duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Çalışanların duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık, saldırganlık puanları aylık gelir değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Çalışmamızla paralel olarak Tatlıoğlu (2014) yapmış olduğu çalışmada aylık gelirin duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik ve deneyime açıklık alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Yine Deryahanoğlu (2019) yapmış olduğu çalışmada da aylık gelir değişkenine anlamlı farklılık bulunmamıştır. Çalışanların dışa dönüklük puanları çalışma süresi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=3,394$; $p=0.036<0.05$). Farkın nedeni Çalışma süresi 11 yıl ve üzeri olanların dışa dönüklük puanlarının çalışma süresi 5 yıl ve altı olanların dışa dönüklük puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Çalışanların geçimlilik puanları çalışma süresi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=3,846$; $p=0.024<0.05$). Farkın nedeni Çalışma süresi 11 yıl ve üzeri olanların geçimlilik puanlarının çalışma süresi 5 yıl ve altı olanların geçimlilik puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Çalışma süresi 11 yıl ve üzeri olanların geçimlilik puanlarının çalışma süresi 6-10 yıl olanların geçimlilik puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Çalışanların sorumluluk puanları çalışma süresi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=6,667$; $p=0.002<0.05$). Farkın nedeni Çalışma süresi 11 yıl ve üzeri olanların sorumluluk puanlarının çalışma süresi 5 yıl ve altı olanların sorumluluk puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Çalışma süresi 11 yıl ve üzeri olanların sorumluluk puanlarının çalışma süresi 6-10 yıl olanların sorumluluk puanlarından yüksek olmasıdır ($p<0.05$). Çalışmamızla paralel olarak Keskin ve Gündoğan (2019) yapmış oldukları çalışmada 6-10 yıl çalışanların daha sorumluluk sahibi oldukları bulunmuştur. Çalışanların duygusal dengelesizlik, deneyime açıklık, saldırganlık puanları çalışma süresi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Çalışanların duygusal dengelesizlik, dışa dönüklük, geçimlilik, sorumluluk, deneyime açıklık, saldırganlık puanları kurumdaki pozisyon değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Bu durum örneklem grubunda farklı pozisyonlarda çalışanların homojen yapıya sahip olmamasından kaynaklandığı düşünülebilir.

4. SONUÇ

Bu çalışmada sonuç olarak katılımcıların kişilik ve saldırganlık puanları arasında korelasyon analizleri incelendiğinde saldırganlık ile dışa dönüklük arasında negatif yönde korelasyon bulunmuştur. Kişilik özellikleri alt boyutlarının saldırganlık ile neden sonuç ilişkisini belirlemek üzere yapılan regresyon analizi anlamlı bulunarak Duygusal dengelesizlik saldırganlığı arttırmakta, Dışa dönüklük ve sorumluluk saldırganlığı azaltmakta, Geçimlilik ve Deneyime açıklık saldırganlık düzeyini etkilememektedir.

Kişilik Özellikleri ve Saldırganlık Tutumları Alt Boyutlarının Tanımlayıcı Özelliklere Göre Farklılaşma Durumlarına bakıldığında; katılımcıların cinsiyet değişkenine göre duygusal dengelesizlik alt boyutunda, yaş değişkenine göre sorumluluk alt boyutunda, çalışma süresi değişkenine göre dışa dönüklük, geçimlilik ve sorumluluk alt boyutlarında anlamlı farklılık göstermektedir. Katılımcıların şehir, Medeni hal, Öğrenim durumu, Aylık gelir ve kurumdaki pozisyon değişkenlerine göre ise herhangi bir anlamlı farklılık göstermemektedir.

KAYNAKLAR

- Alkan, N. (2007). Beş faktör kişilik ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Ankara: Yayınlanmamış Araştırma.[Gümüş Ö. D.,(2009)'dan alıntı.].
- Aygün, M., & Öztaşyonar, Y. (2019). Buz Hokeyi Sporcularının Sportif Sürekli Kendine Güven Özelliklerinin İncelenmesi. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 17 (3), 202-212. DOI: 10.33689/spormetre.508266.
- Caz ,Ç., Göksel, A., G., Yazıcı, Ö., F., Belli, E. (2015). Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü'nde Görevli Personellerin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi/cilt, 17(2).
- Cüceloğlu, D. (2002). İnsan ve Davranışı, 10. Baskı, Remzi Kitapevi: İstanbul. ÖZTÜRK, Ü. (1983). Orta dereceli okullarda beden eğitimi. 2. Baskı, Kayı yayıncılık: İstanbul.
- Çelik, H., & Kocabıyık, O. O. (2014). Genç yetişkinlerin saldırganlık ifade biçimlerinin cinsiyet ve bilişsel duygu düzenleme tarzları bağlamında incelenmesi. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(1), 139-155.
- Deniz, Ü. & Kesicioğlu, S. O. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının kişilik özelliklerinin bazı değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 13 (2), 1-13.
- Deryahanoğlu, M. (2019). Sporda yabancılaşma ve kişilik özellikleri ilişkisi üzerine bir alan araştırması. Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çorum, Doktora Tezi.
- Eroğlu, S. Y., & ACET, M. (2017). İşitme Engelli Öğrencilerin Spor Yapma Değişkenine Göre Sosyal Görünüş Kaygısı ile Yaşam Kalitesi Düzeylerinin İncelenmesi. Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri, 9(2).
- Kaya Şen, A. (2019). Genç Yetişkinlik Dönemindeki Bireylerin Beş Faktörlü Kişilik Özellikleri İle Beden Algısı ve Yaşam Doyumu Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Doktora Tezi.
- Keskin, E., & Gündoğan, H. (2019). Beş Faktör Kişilik Özellikleri ile İş Performansı Arasındaki İlişkiler: Beş Yıldızlı Oteller Üzerine Bir Uygulama. Journal of International Social Research, 12(62).
- Kuru, E. (2000). Sporda Psikoloji, Gazi Üniversitesi İletişim Basımevi, Ankara.
- Murathan T. (2018). Spor Sektöründe Bilişim Teknolojilerinin Kullanımı, III.Uluslararası Mesleki ve Teknik Bilimler Kongresi, Tam Metin Kitabı. Gaziantep, s.1547-1551.
- Murathan T., & Murathan F. (2019). Spor Sektöründe Blok Zinciri Uygulamaları, Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 4(1): 64-74. DOI: 10.31680/gaunjss.484614.
- Özdemir, O., Özdemir, G. P., Kabak, T. M. & Nasıroğlu, S. (2012). Kişilik gelişimi. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 4(4), 566-589,
- Özmaden M. (2004). Seyircilere göre futbolda saldırganlığı teşvik eden faktörler üzerine bir araştırma. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Doktora Tezi.
- Reyhan, S. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Sporda Şiddet ve İstenmeyen Davranışlara İlişkin Görüşlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması (Siirt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Örneği) The Comparison Of The Opinions Of University Students About. Journal Of International Sport Sciences/Volume, 2(1).
- Tatlıhoğlu, K. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Beş Faktör Kişilik Kuramı'na Göre Kişilik Özellikleri Alt Boyutlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Tarih Okulu Dergisi, (XVII).
- Yıldız, S., Boz, T. & Yıldırım, F. B. (2012). Kişilik tipi ile olumlu sosyal davranış arasındaki ilişki: Marmara üniversitesi öğrencileri üzerinde bir araştırma. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 26(1), 215-233.